

Wielkanoc

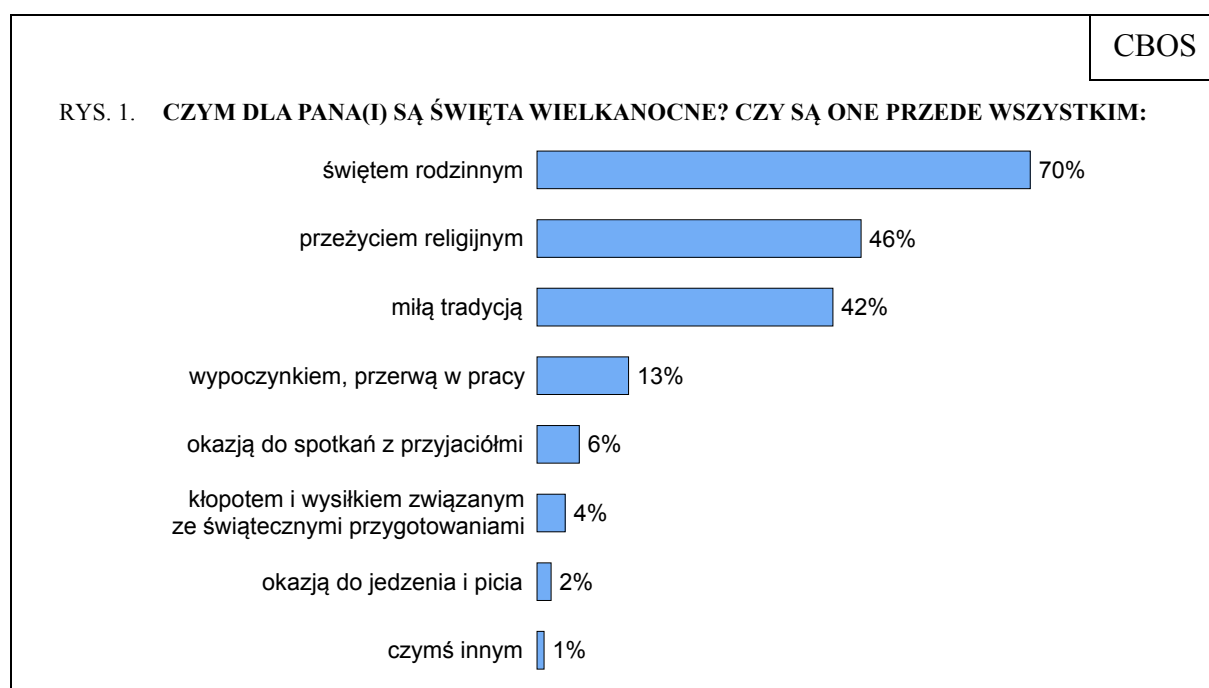
Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Wielkanoc, upamiętniająca Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa, to najstarsze i najważniejsze święto chrześcijańskie. Polacy częściej jednak obecnie¹ definiują ten dzień w kategoriach święta rodzinnego (70%) niż przeżycia religijnego (46%). Dla ponad dwóch piątych badanych Wielkanoc to miła tradycja, a dla co ósmego – okazja do wypoczynku.

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wybrać dwie odpowiedzi

Mimo relatywnie niezbyt wielkiego odsetka deklaracji przeżywania Wielkanocy w duchu wiary, święta te w zdecydowanie większym stopniu niż święta Bożego Narodzenia odbierane są jako religijne: w grudniu 2015 roku jedynie 23% respondentów twierdziło, że Boże Narodzenie jest dla nich świętem religijnym², podczas gdy w odniesieniu do Wielkanocy deklarację taką składa dwukrotnie więcej osób.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (310) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 2–9 marca 2016 roku na liczącej 1034 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Por. komunikat CBOS „Boże Narodzenie 2015 – przygotowania do świąt i ich obchodzenie”, grudzień 2015 (oprac. R. Boguszewski).

W deklaracjach postrzegania Wielkanocy przez pryzmat wiary można zauważyć lekki trend spadkowy od roku 2000 do 2014; wydaje się, że obecnie tendencja ta została zahamowana, a wskazania wróciły do poziomu z roku 2010. W stosunku do lat poprzednich notujemy też znaczący wzrost znaczenia rodzinnego aspektu świąt wielkanocnych.

Tabela 1

Czym dla Pana(i) są święta wielkanocne? Czy są one przede wszystkim:	Wskazania respondentów według terminów badań								
	1994	1997	1998	1999	2000	2005	2010	2014	2016
	w procentach								
- świętem rodzinnym	63	61	69	69	70	61	62	63	70
- przeżyciem religijnym	49	53	46	48	50	47	46	44	46
- miłą tradycją	50	50	53	50	49	55	45	44	42
- wypoczynkiem, przerwą w pracy	12	15	12	12	11	12	13	16	13
- okazją do spotkań z przyjaciółmi	9	9	9	9	9	8	8	8	6
- kłopotem i wysiłkiem związanym ze świątecznymi przygotowaniem	9	5	3	5	3	5	5	3	4
- okazją do jedzenia i picia	3	2	2	3	2	3	3	1	2
- czymś innym	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Badani mogli wybrać nie więcej niż dwie odpowiedzi

Czynnikami najsilniej różnicującymi osobisty sposób postrzegania świąt wielkanocnych są religijność (rozumiana jako deklarowana częstość udziału w praktykach religijnych) oraz deklarowana wiara, przy czym różnice dotyczą przede wszystkim postrzegania tych świąt przez pryzmat tradycji i religii. Im częstszy udział w praktykach religijnych i im głębsza deklarowana wiara, tym częstsze deklaracje religijnego przeżywania Wielkanocy, natomiast nieuczestniczeniu w praktykach (sporadycznemu w nich udziałowi) lub definiowaniu siebie jako osoby niewierzącej towarzyszy traktowanie Wielkanocy w kategoriach tradycji.

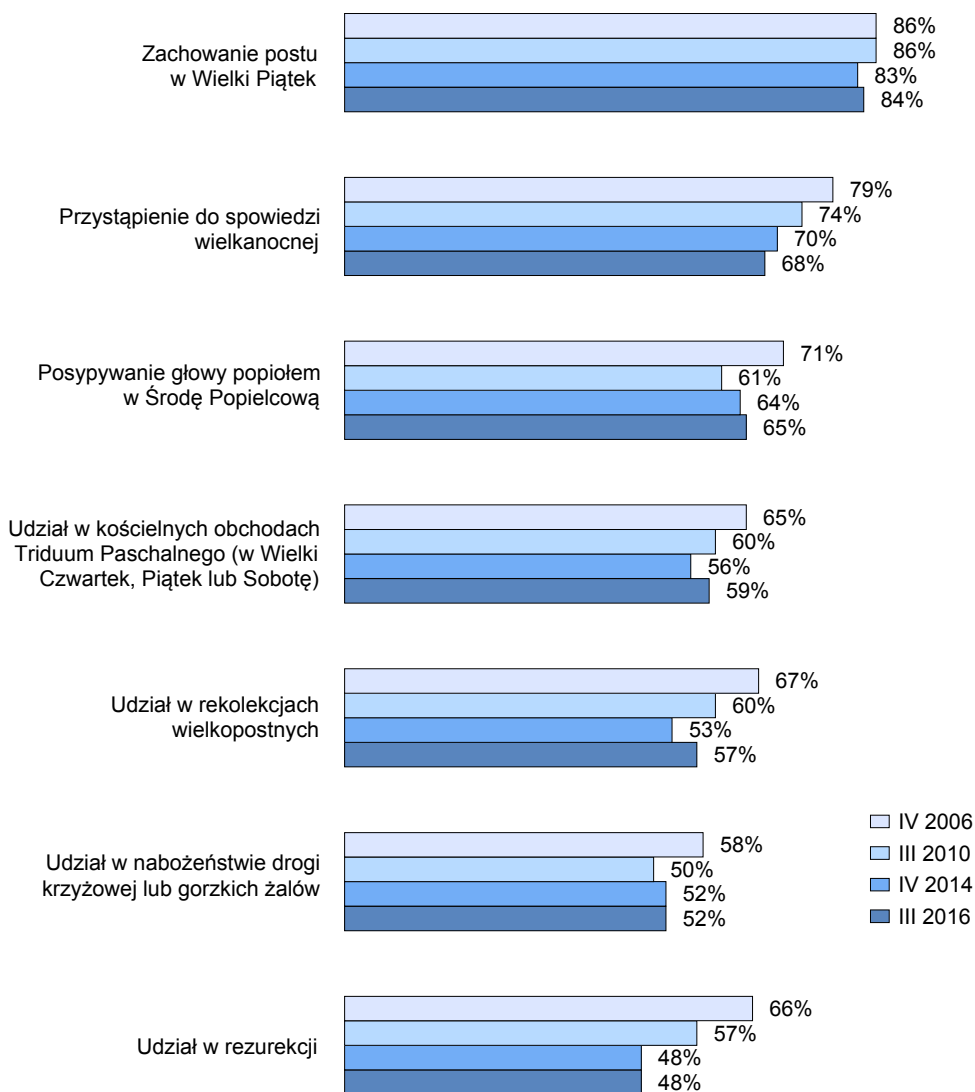
Postrzeganie Wielkanocy jako tradycji bądź przeżycia religijnego różnicują też, choć w nieco mniejszym stopniu, poglądy polityczne. Dla osób identyfikujących się z prawicą święta wielkanocne to przede wszystkim przeżycie religijne, natomiast badani, którym bliżej do lewicy, częściej postrzegają Wielkanoc jako miłą tradycję.

Spośród wielkopostnych i wielkanocnych zwyczajów o charakterze religijnym najczęściej praktykowane jest zachowywanie postu w Wielki Piątek (84%). Mniej więcej dwie trzecie dorosłych Polaków przystępuje do spowiedzi wielkanocnej (68%) bądź posypuje głowę popiołem w Środę Popielcową (65%). Nieco mniej osób bierze udział w kościelnych obchodach Triduum Paschalnego (59%) lub w rekolekcjach wielkopostnych (57%). Relatywnie najmniej deklaracji uczestnictwa zebraliśmy w odniesieniu do nabożeństwa drogi krzyżowej lub gorzkich żalów (52%) i rezurekcji (48%).

W ostatnich dziesięciu latach zauważalny jest trend spadkowy w odniesieniu do deklaracji udziału w spowiedzi wielkanocnej – o 11 punktów procentowych w porównaniu z rokiem 2006. Podobna tendencja, zauważalna przed dwoma laty wobec deklarowanego udziału w obchodach Triduum Paschalnego i w rekolekcjach wielkopostnych, została obecnie zahamowana – notujemy tu niewielki wzrost odsetków wskazań w stosunku do 2014 roku. Deklaracje udziału w pozostałych uwzględnionych w pytaniu praktykach religijnych związanych z Wielkanocą utrzymują się na stabilnym poziomie.

CBOS

RYS. 2. KTÓRE Z WYMIENIONYCH WIELKOPOSTNYCH ORAZ WIELKANOCNYCH PRAKTYK RELIGIJNYCH PAN(I) OSOBIŚCIE ZACHOWUJE?

Udział w wielkopostnych i wielkanocnych obrzędach liturgicznych związany jest przede wszystkim z wiarą i praktykowaną religijnością. We wszystkich omawianych praktykach ponadprzeciętnie często biorą udział osoby deklarujące się jako wierzące i regularnie, czyli przynajmniej raz w tygodniu, uczestniczące w nabożeństwach i spotkaniach religijnych.

Czynnikami różnicującymi deklarowany udział w praktykach religijnych związanych z Wielkim Postem i Wielkanocą są również: płeć, miejsce zamieszkania, wiek, wykształcenie oraz poglądy polityczne. We wszystkich analizowanych praktykach częściej uczestniczą kobiety niż mężczyźni. Odsetek deklaracji udziału spada wraz z wielkością miejscowości zamieszkania, wykształceniem badanych i „przesuwaniem się” poglądów politycznych na lewo.

Analiza danych³ pozwoliła wyróżnić dwa rodzaje postaw wobec wielkopostnych i wielkanocnych praktyk religijnych. Pierwszą, którą określić można jako *stricte* religijną, wyznacza uczestnictwo we wszystkich nabożeństwach i spowiedzi. Drugą postawę definiuje wyłącznie przestrzeganie postu w Wielki Piątek – można ją nazwać tradycyjną. Elementami łączącymi obie postawy są: posypywanie głowy popiołem w Środę Popielcową i przystępowanie do dorocznej spowiedzi wielkanocnej, podejmowane niekiedy przez przedstawicieli opcji tradycyjnej. O bardziej tradycyjnym niż religijnym charakterze postu w Wielki Piątek świadczy fakt, że zachowuje go wiele osób nieidentyfikujących się z religią i Kościołem: blisko połowa (45%) nieuczestniczących w praktykach religijnych i jedna piąta (21%) deklarujących się jako całkowicie niewierzące.

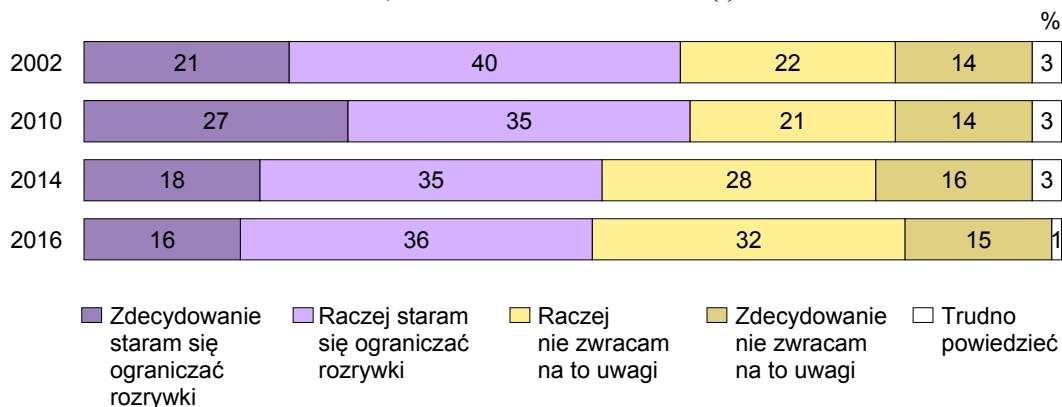
Okres Wielkiego Postu, poprzedzający najważniejsze chrześcijańskie święto, tradycyjnie powinien wiązać się z wyciszeniem, refleksją, rezygnacją z przyjemności. Z deklaracji badanych wynika, że mniej więcej co drugi (52%) stosuje się do tego zalecenia, starając się w okresie Wielkiego Postu w jakiś sposób ograniczać rozrywki – rzadziej oglądać telewizję, nie chodzić na zabawy czy do kina, nie słuchać muzyki rozrywkowej itp.

Dane wskazują, że od roku 2010 do 2014 nastąpiła zmiana w podejściu do Wielkiego Postu jako okresu pewnych wyrzeczeń – w 2014 roku znacząco zmniejszył się odsetek badanych deklarujących ograniczanie rozrywek w tym czasie. Zmiana ta miała charakter jednorazowy i obecnie obserwujemy stabilizację postaw dotyczących tej kwestii.

---

³ Analiza czynnikowa.

RYS. 3. CZY W OKRESIE WIELKIEGO POSTU STARA SIĘ PAN(I) JAKOŚ OGRANICZAĆ ROZRYWKI, RZADZIEJ OGLĄDAĆ TELEWIZJĘ, NIE CHODZIĆ NA ZABAWY CZY DO KINA, NIE SŁUCHAĆ MUZYKI ROZRYWKOWEJ ITP. CZY TEŻ, JAK WIELE INNYCH OSÓB, RACZEJ NIE ZWRACA PAN(I) NA TO UWAGI?

Postawy wobec ograniczania rozrywek w okresie Wielkiego Postu zależne są przede wszystkim od religijności i wiary – częstszy udział w praktykach religijnych i definiowanie siebie jako człowieka wierzącego łączą się zazwyczaj z decyzją o ograniczeniu rozrywek w tym okresie. Znaczącym czynnikiem różnicującym jest w tym kontekście również wielkość miejscowości – zdecydowane ograniczenie niektórych przyjemności na czas Wielkiego Postu deklaruje więcej niż co piąty mieszkaniec wsi i najmniejszych miast (odpowiednio: 22% i 21%), a tylko co dwudziesty (5%) spośród mieszkających w największych miastach. Zdecydowaną deklarację stosowania się do zaleceń dotyczących wyciszenia i refleksji w Wielkim Poście niemal dwukrotnie częściej składają osoby o prawicowych poglądach politycznych (23%) niż badani identyfikujący się z lewicą (9%).

Dla większości Polaków Wielkanoc to przede wszystkim święto rodzinne, a dopiero w drugiej kolejności – przeżycie religijne. Mimo to wielu z nich przeżywa ten okres w bliskości z Kościołem. Spośród wielkopostnych i wielkanocnych obrzędów o charakterze *stricte* religijnym najczęściej praktykowane jest przystępowanie do spowiedzi wielkanocnej, choć w ciągu ostatnich dziesięciu lat zauważalny jest tu trend spadkowy. Powszechne zachowywanie postu w Wielki Piątek ma natomiast charakter raczej tradycyjny niż religijny.

Opracowała

Magdalena GWIAZDA

Tabela 1

		Zbliża się Wielkanoc. Czym dla Pana(i) są święta wielkanocne? Czy są one przede wszystkim:				
		kłopotem i wysiłkiem związanym ze świątecznymi przygotowaniami	wypoczynkiem, przerwą w pracy	miłą tradycją	przeżyciem religijnym	okazją do spotkań z przyjaciółmi
		%	%	%	%	%
Ogółem		4	13	42	46	6
Płeć	Mężczyźni	4	15	44	43	8
	Kobiety	4	11	40	48	5
Wiek	18-24 lata	3	25	42	40	8
	25-34	4	20	44	34	4
	35-44	2	19	39	44	7
	45-54	6	13	46	48	6
	55-64	4	2	45	51	8
	65 lat i więcej	4	2	37	55	6
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	10	41	56	6
	Miasto do 19 999	2	11	42	48	7
	20 000 - 99 999	3	14	44	38	9
	100 000 - 499 999	6	17	39	36	3
	500 000 i więcej mieszk.	6	15	46	34	7
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	4	10	36	47	6
	Zasadnicze zawodowe	3	11	46	48	5
	Średnie	5	11	44	44	9
	Wyższe	3	17	40	45	5
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	5	27	35	45	5
	Średni personel, technicy	6	6	55	53	2
	Pracownicy adm.-biurowi	6	21	35	43	8
	Pracownicy usług		23	55	34	3
	Robotnicy wykwalifikowani	4	25	43	41	3
	Robotnicy niewykwalifik.		11	54	39	3
	Rolnicy	9	9	51	45	5
	Pracujący na własny rach.	1	15	34	36	10
	Bezrobotni	3	2	44	43	7
	Emeryci	2	1	42	53	8
	Renciści	6	1	40	56	7
	Uczniowie i studenci	4	24	41	42	8
Gospodynie domowe i inni	6	5	36	45	6	
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	6	8	43	39	6
	Od 650 zł do 999 zł	2	12	41	44	8
	Od 1000 zł do 1399 zł	3	13	42	51	3
	Od 1400 zł do 1999 zł	1	7	43	51	7
	2000 zł i więcej	4	20	45	35	7
Ocena własnych war. mater.	Złe	5	13	39	41	6
	Średnie	5	9	42	45	5
	Dobre	2	15	42	47	8
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	4	5	17	70	2
	Raz w tygodniu	3	8	32	67	6
	1-2 razy w miesiącu	4	11	52	42	7
	Kilka razy w roku	6	19	53	20	4
	W ogóle nie uczestniczy	2	25	55	6	12
	Czy uważa Pan(i) siebie za osobę:	głęboko wierzącą	6	3	35	71
wierzącą	3	12	42	48	6	
raczej niewierzącą	7	27	50		15	
całkowicie niewierzącą	8	36	66		17	
Poglądy polityczne	Lewica	3	15	54	28	8
	Centrum	4	11	47	43	6
	Prawica	3	9	33	67	5
	Trudno powiedzieć	5	16	40	35	8

Tabela 1 (cd.)

		Zbliża się Wielkanoc. Czym dla Pana(i) są święta wielkanocne? Czy są one przede wszystkim:				Liczba osób
		świętem rodzinnym	okazją do jedzenia i picia	czymś innym	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		70	2	1	0	1034
Płeć	Mężczyźni	67	2	1	0	488
	Kobiety	72	2	2	0	546
Wiek	18-24 lata	71	3	2		107
	25-34	71	2	1	0	196
	35-44	68	4	3		187
	45-54	62	1	1	0	152
	55-64	70	1	0	0	183
	65 lat i więcej	74	1	1	1	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	68	1	1	0	411
	Miasto do 19 999	71	3	1	1	139
	20 000 - 99 999	73	2	2		219
	100 000 - 499 999	67	2	2	0	171
	500 000 i więcej mieszk.	73	3	1		93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	69	3	1	1	212
	Zasadnicze zawodowe	67	1	2	0	253
	Średnie	69	2	1	0	312
	Wyższe	74	1	1		257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	70	3			114
	Średni personel, technicy	54	5			32
	Pracownicy adm.-biurowi	70	1	4		71
	Pracownicy usług	65			3	46
	Robotnicy wykwalifikowani	59		1	1	117
	Robotnicy niewykwalifik.	68	4	3		41
	Rolnicy	57	2	2		56
	Pracujący na własny rach.	82	2	4		51
	Bezrobotni	76	2	4		50
	Emeryci	74	1	0		245
	Renciści	76				60
	Uczniowie i studenci	73	4	2		71
	Gospodynie domowe i inni	73	3	4	1	80
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	70	4	3	2	118
	Od 650 zł do 999 zł	69	1	2	0	159
	Od 1000 zł do 1399 zł	67	2	2	0	161
	Od 1400 zł do 1999 zł	80	1	2		139
	2000 zł i więcej	72	3			192
Ocena własnych war. mater.	Złe	61	4	2	2	84
	Średnie	69	2	2	0	429
	Dobre	72	1	1	0	521
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	74	2	3	1	49
	Raz w tygodniu	71	0	0	0	473
	1-2 razy w miesiącu	64	3	2		166
	Kilka razy w roku	73	4	2		221
	W ogóle nie uczestniczy	64	3	4	2	124
Czy uważa Pan(i) siebie za osobę:	głęboko wierzącą	66		3		70
	wierzącą	71	2	1	0	884
	raczej niewierzącą	69	6			43
	całkowicie niewierzącą	47	5	6	3	26
Poglądy polityczne	Lewica	74	1	2		157
	Centrum	74	1	0	0	256
	Prawica	71	1	1	0	318
	Trudno powiedzieć	62	4	3	1	302

Tabela 2

		Które z wymienionych wielkopostnych oraz wielkanocnych praktyk religijnych Pan(i) osobiście zachowuje?			Liczba osób
		Zachowanie postu w Wielki Piątek			
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		84	15	1	1034
Płeć	Mężczyźni	80	19	1	488
	Kobiety	88	12	0	546
Wiek	18-24 lata	76	24		107
	25-34	74	25	1	196
	35-44	85	13	1	187
	45-54	88	11	1	152
	55-64	90	10		183
	65 lat i więcej	88	11	0	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	89	10	0	411
	Miasto do 19 999	86	14		139
	20 000 - 99 999	81	18	1	219
	100 000 - 499 999	79	20	1	171
	500 000 i więcej mieszk.	73	26	1	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	85	15		212
	Zasadnicze zawodowe	90	9	0	253
	Średnie	82	17	1	312
	Wyższe	79	20	1	257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	77	23		114
	Średni personel, technicy	85	15		32
	Pracownicy adm.-biurowi	83	17		71
	Pracownicy usług	72	22	6	46
	Robotnicy wykwalifikowani	85	15		117
	Robotnicy niewykwalifik.	85	12	3	41
	Rolnicy	87	13		56
	Pracujący na własny rach.	79	21		51
	Bezrobotni	84	14	2	50
	Emeryci	90	10	0	245
	Renciści	92	8		60
	Uczniowie i studenci	72	28		71
	Gospodynie domowe i inni	84	16		80
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	87	13	1	118
	Od 650 zł do 999 zł	88	12		159
	Od 1000 zł do 1399 zł	87	12	1	161
	Od 1400 zł do 1999 zł	82	18	1	139
	2000 zł i więcej	77	23		192
Ocena własnych war. mater.	Złe	80	20		84
	Średnie	85	14	1	429
	Dobre	83	16	1	521
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	85	13	1	49
	Raz w tygodniu	97	3		473
	1-2 razy w miesiącu	93	5	1	166
	Kilka razy w roku	71	28	1	221
	W ogóle nie uczestniczy	45	55		124
Czy uważa Pan(i) siebie za osobę:	głęboko wierzącą	88	11	1	70
	wierzącą	88	11	1	884
	raczej niewierzącą	34	66		43
	całkowicie niewierzącą	21	79		26
Poglądy polityczne	Lewica	74	26		157
	Centrum	87	12	1	256
	Prawica	91	8	0	318
	Trudno powiedzieć	79	20	1	302

Tabela 3

		Które z wymienionych wielkopostnych oraz wielkanocnych praktyk religijnych Pan(i) osobiście zachowuje?			Liczba osób
		Przystąpienie do spowiedzi wielkanocnej			
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		68	30	2	1034
Płeć	Mężczyźni	62	36	2	488
	Kobiety	74	24	2	546
Wiek	18-24 lata	67	29	3	107
	25-34	54	45	1	196
	35-44	68	28	4	187
	45-54	71	27	2	152
	55-64	72	27	1	183
	65 lat i więcej	76	22	2	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	83	16	1	411
	Miasto do 19 999	62	34	5	139
	20 000 - 99 999	61	37	2	219
	100 000 - 499 999	63	34	3	171
	500 000 i więcej mieszk.	38	61	1	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	73	24	4	212
	Zasadnicze zawodowe	79	19	2	253
	Średnie	65	34	1	312
	Wyższe	56	42	2	257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	52	46	2	114
	Średni personel, technicy	65	35		32
	Pracownicy adm.-biurowi	67	33		71
	Pracownicy usług	61	35	4	46
	Robotnicy wykwalifikowani	73	24	3	117
	Robotnicy niewykwalifik.	54	38	8	41
	Rolnicy	72	27	2	56
	Pracujący na własny rach.	57	43		51
	Bezrobotni	58	41	1	50
	Emeryci	77	21	2	245
	Renciści	76	22	1	60
	Uczniowie i studenci	65	31	4	71
	Gospodynie domowe i inni	77	22	1	80
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	79	17	4	118
	Od 650 zł do 999 zł	74	25	1	159
	Od 1000 zł do 1399 zł	68	29	3	161
	Od 1400 zł do 1999 zł	71	28	1	139
	2000 zł i więcej	50	48	1	192
Ocena własnych war. mater.	Złe	64	32	3	84
	Średnie	71	28	2	429
	Dobre	66	31	2	521
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	85	13	1	49
	Raz w tygodniu	92	7	1	473
	1-2 razy w miesiącu	75	20	5	166
	Kilka razy w roku	38	62	1	221
	W ogóle nie uczestniczy	13	83	4	124
Czy uważa Pan(i) siebie za osobę:	głęboko wierzącą	86	13	1	70
	wierzącą	72	26	2	884
	raczej niewierzącą	8	85	6	43
	całkowicie niewierzącą		100		26
Poglądy polityczne	Lewica	51	49		157
	Centrum	67	33	0	256
	Prawica	84	15	1	318
	Trudno powiedzieć	62	33	6	302

Tabela 4

		Które z wymienionych wielkopostnych oraz wielkanocnych praktyk religijnych Pan(i) osobiście zachowuje? Posypywanie głowy popiołem w Środę Popielcową			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		65	35	1	1034
Płeć	Mężczyźni	57	43	0	488
	Kobiety	72	27	1	546
Wiek	18-24 lata	61	38	1	107
	25-34	45	55		196
	35-44	72	28		187
	45-54	70	29	1	152
	55-64	71	29		183
	65 lat i więcej	69	29	2	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	75	24	1	411
	Miasto do 19 999	65	34	1	139
	20 000 - 99 999	60	40		219
	100 000 - 499 999	57	42	1	171
	500 000 i więcej mieszk.	45	55		93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	65	34	2	212
	Zasadnicze zawodowe	74	26		253
	Średnie	66	34	0	312
	Wyższe	53	46	1	257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	48	50	1	114
	Średni personel, technicy	66	34		32
	Pracownicy adm.-biurowi	55	45		71
	Pracownicy usług	58	41	1	46
	Robotnicy wykwalifikowani	64	36		117
	Robotnicy niewykwalifik.	70	30		41
	Rolnicy	74	26		56
	Pracujący na własny rach.	57	43		51
	Bezrobotni	59	41		50
	Emeryci	72	27	1	245
	Renciści	76	24		60
	Uczniowie i studenci	55	43	2	71
		Gospodynie domowe i inni	76	22	1
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	69	28	3	118
	Od 650 zł do 999 zł	65	35		159
	Od 1000 zł do 1399 zł	72	28		161
	Od 1400 zł do 1999 zł	66	33	1	139
	2000 zł i więcej	46	54		192
Ocena własnych war. mater.	Złe	59	39	1	84
	Średnie	67	33	0	429
	Dobre	63	36	1	521
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	85	13	1	49
	Raz w tygodniu	90	10	0	473
	1-2 razy w miesiącu	70	29	1	166
	Kilka razy w roku	30	69	1	221
	W ogóle nie uczestniczy	14	83	3	124
Czy uważa Pan(i) siebie za osobę:	głęboko wierzącą	86	14		70
	wierzącą	68	32	1	884
	raczej niewierzącą	11	87	2	43
	całkowicie niewierzącą		100		26
Poglądy polityczne	Lewica	46	54		157
	Centrum	68	32	1	256
	Prawica	76	24		318
	Trudno powiedzieć	60	38	2	302

Tabela 5

		Które z wymienionych wielkopostnych oraz wielkanocnych praktyk religijnych Pan(i) osobiście zachowuje?			Liczba osób
		Udział w kościelnych obchodach Triduum Paschalnego (w Wielki Czwartek, Piątek lub Sobotę)			
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		59	40	1	1034
Płeć	Mężczyźni	53	46	1	488
	Kobiety	64	35	1	546
Wiek	18-24 lata	61	39		107
	25-34	44	56		196
	35-44	61	37	2	187
	45-54	69	29	2	152
	55-64	59	39	2	183
	65 lat i więcej	61	37	2	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	71	27	1	411
	Miasto do 19 999	60	39	2	139
	20 000 - 99 999	50	49	1	219
	100 000 - 499 999	53	45	2	171
	500 000 i więcej mieszk.	33	66	1	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	60	40		212
	Zasadnicze zawodowe	69	30	1	253
	Średnie	56	42	2	312
	Wyższe	51	47	1	257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	55	44	1	114
	Średni personel, technicy	70	30		32
	Pracownicy adm.-biurowi	57	43		71
	Pracownicy usług	53	44	3	46
	Robotnicy wykwalifikowani	56	41	3	117
	Robotnicy niewykwalifik.	58	38	3	41
	Rolnicy	69	31		56
	Pracujący na własny rach.	53	47		51
	Bezrobotni	58	41	1	50
	Emeryci	62	36	2	245
	Renciści	59	41		60
	Uczniowie i studenci	57	43		71
	Gospodynie domowe i inni	55	44	1	80
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	66	32	1	118
	Od 650 zł do 999 zł	56	43	1	159
	Od 1000 zł do 1399 zł	61	38	0	161
	Od 1400 zł do 1999 zł	63	35	2	139
	2000 zł i więcej	45	54	1	192
Ocena własnych war. mater.	Złe	50	49	1	84
	Średnie	61	38	1	429
	Dobre	59	40	1	521
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	88	11	1	49
	Raz w tygodniu	83	17	1	473
	1-2 razy w miesiącu	60	37	2	166
	Kilka razy w roku	31	68	1	221
	W ogóle nie uczestniczy	5	93	2	124
Czy uważa Pan(i) siebie za osobę:	głęboko wierzącą	76	23	1	70
	wierzącą	62	37	1	884
	raczej niewierzącą	10	87	4	43
	całkowicie niewierzącą		100		26
Poglądy polityczne	Lewica	42	57	1	157
	Centrum	57	41	1	256
	Prawica	75	24	1	318
	Trudno powiedzieć	52	47	2	302

Tabela 6

		Które z wymienionych wielkopostnych oraz wielkanocnych praktyk religijnych Pan(i) osobiście zachowuje?			Liczba osób
		Udział w rekolekcjach wielkopostnych			
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		57	42	1	1034
Płeć	Mężczyźni	52	47	1	488
	Kobiety	61	38	1	546
Wiek	18-24 lata	48	51	1	107
	25-34	39	61	1	196
	35-44	58	42	1	187
	45-54	69	29	2	152
	55-64	64	35	1	183
	65 lat i więcej	62	36	2	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	73	26	1	411
	Miasto do 19 999	54	45	0	139
	20 000 - 99 999	48	51	1	219
	100 000 - 499 999	47	51	2	171
	500 000 i więcej mieszk.	25	74	1	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	62	36	1	212
	Zasadnicze zawodowe	71	29	0	253
	Średnie	54	44	1	312
	Wyższe	41	58	1	257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	41	59	1	114
	Średni personel, technicy	59	41		32
	Pracownicy adm.-biurowi	43	57		71
	Pracownicy usług	52	47	1	46
	Robotnicy wykwalifikowani	55	45		117
	Robotnicy niewykwalifik.	52	42	6	41
	Rołnicy	79	21		56
	Pracujący na własny rach.	42	58		51
	Bezrobotni	55	45		50
	Emeryci	66	33	1	245
	Renciści	67	33		60
	Uczniowie i studenci	47	52	1	71
	Gospodynie domowe i inni	68	29	3	80
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	72	26	2	118
	Od 650 zł do 999 zł	58	40	1	159
	Od 1000 zł do 1399 zł	58	42	0	161
	Od 1400 zł do 1999 zł	58	42		139
	2000 zł i więcej	40	60	0	192
Ocena własnych war. mater.	Złe	55	43	1	84
	Średnie	61	39	1	429
	Dobre	54	45	1	521
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	87	12	1	49
	Raz w tygodniu	80	19	1	473
	1-2 razy w miesiącu	61	38	1	166
	Kilka razy w roku	25	74	1	221
	W ogóle nie uczestniczy	6	91	3	124
Czy uważa Pan(i) siebie za osobę:	głęboko wierzącą	77	22	1	70
	wierzącą	60	39	1	884
	raczej niewierzącą	7	91	2	43
	całkowicie niewierzącą		100		26
Poglądy polityczne	Lewica	37	63		157
	Centrum	54	44	1	256
	Prawica	72	28	0	318
	Trudno powiedzieć	53	45	2	302

Tabela 7

		Które z wymienionych wielkopostnych oraz wielkanocnych praktyk religijnych Pan(i) osobiście zachowuje?			Liczba osób
		Udział w nabożeństwie drogi krzyżowej lub gorzkich żalów			
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		52	47	1	1034
Płeć	Mężczyźni	45	53	1	488
	Kobiety	57	41	2	546
Wiek	18-24 lata	50	49	1	107
	25-34	38	61	1	196
	35-44	52	46	2	187
	45-54	59	39	2	152
	55-64	52	47	1	183
	65 lat i więcej	59	39	2	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	63	36	1	411
	Miasto do 19 999	56	44	0	139
	20 000 - 99 999	44	54	1	219
	100 000 - 499 999	44	51	4	171
	500 000 i więcej mieszk.	28	72		93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	52	48	1	212
	Zasadnicze zawodowe	63	36	1	253
	Średnie	52	46	2	312
	Wyższe	40	58	2	257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	40	59	2	114
	Średni personel, technicy	53	47		32
	Pracownicy adm.-biurowi	46	53	1	71
	Pracownicy usług	44	55	1	46
	Robotnicy wykwalifikowani	53	47	1	117
	Robotnicy niewykwalifik.	52	42	6	41
	Rolnicy	61	38	1	56
	Pracujący na własny rach.	41	57	2	51
	Bezrobotni	43	53	3	50
	Emeryci	60	39	1	245
	Renciści	53	47		60
	Uczniowie i studenci	50	50		71
	Gospodynie domowe i inni	57	41	3	80
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	54	44	3	118
	Od 650 zł do 999 zł	59	39	2	159
	Od 1000 zł do 1399 zł	52	48		161
	Od 1400 zł do 1999 zł	56	43	1	139
	2000 zł i więcej	35	64	1	192
Ocena własnych war. mater.	Złe	49	49	1	84
	Średnie	53	45	2	429
	Dobre	51	48	2	521
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	87	12	1	49
	Raz w tygodniu	75	23	2	473
	1-2 razy w miesiącu	51	47	2	166
	Kilka razy w roku	18	81	1	221
	W ogóle nie uczestniczy	7	92	2	124
Czy uważa Pan(i) siebie za osobę:	głęboko wierzącą	71	29		70
	wierzącą	55	44	1	884
	raczej niewierzącą		98	2	43
	całkowicie niewierzącą		100		26
Poglądy polityczne	Lewica	35	65	1	157
	Centrum	50	49	1	256
	Prawica	69	29	1	318
	Trudno powiedzieć	43	54	2	302

Tabela 8

		Które z wymienionych wielkopostnych oraz wielkanocnych praktyk religijnych Pan(i) osobiście zachowuje?			Liczba osób
		Udział w rezurekcji			
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		48	49	2	1034
Płeć	Mężczyźni	46	51	3	488
	Kobiety	51	48	2	546
Wiek	18-24 lata	45	52	3	107
	25-34	37	63	1	196
	35-44	51	47	3	187
	45-54	57	38	4	152
	55-64	53	45	2	183
	65 lat i więcej	49	50	1	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	62	36	2	411
	Miasto do 19 999	48	48	4	139
	20 000 - 99 999	43	55	2	219
	100 000 - 499 999	38	61	2	171
	500 000 i więcej mieszk.	21	77	2	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	48	51	1	212
	Zasadnicze zawodowe	58	40	2	253
	Średnie	50	47	3	312
	Wyższe	37	60	2	257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	39	57	3	114
	Średni personel, technicy	50	50		32
	Pracownicy adm.-biurowi	40	60		71
	Pracownicy usług	46	47	6	46
	Robotnicy wykwalifikowani	50	48	2	117
	Robotnicy niewykwalifik.	44	52	3	41
	Rolnicy	71	26	4	56
	Pracujący na własny rach.	49	48	3	51
	Bezrobotni	42	55	3	50
	Emeryci	52	46	2	245
	Renciści	52	44	3	60
	Uczniowie i studenci	41	58	2	71
Dochody na jedną osobę	Gospodynie domowe i inni	49	51		80
	Do 649 zł	51	45	4	118
	Od 650 zł do 999 zł	50	50	0	159
	Od 1000 zł do 1399 zł	52	47	1	161
	Od 1400 zł do 1999 zł	49	49	2	139
2000 zł i więcej	33	65	2	192	
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	55	1	84
	Średnie	51	46	2	429
	Dobre	47	51	2	521
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	77	20	3	49
	Raz w tygodniu	70	28	3	473
	1-2 razy w miesiącu	45	51	4	166
	Kilka razy w roku	23	77	1	221
	W ogóle nie uczestniczy	7	93		124
Czy uważa Pan(i) siebie za osobę:	głęboko wierzącą	69	30	1	70
	wierzącą	51	47	2	884
	raczej niewierzącą	7	93		43
	całkowicie niewierzącą		100		26
Poglądy polityczne	Lewica	39	60	1	157
	Centrum	44	54	2	256
	Prawica	59	38	3	318
	Trudno powiedzieć	46	52	2	302

Tabela 9

		Czy w okresie Wielkiego Postu stara się Pan(i) jakoś ograniczać rozrywki, rzadziej oglądać telewizję, nie chodzić na zabawy czy do kina, nie słuchać muzyki rozrywkowej itp. czy też, jak wiele innych osób, raczej nie zwraca Pan(i) na to uwagi?					Liczba osób
		Zdecydowanie staram się ograniczać rozrywki	Raczej staram się ograniczać rozrywki	Raczej nie zwracam na to uwagi	Zdecydowanie nie zwracam na to uwagi	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		16	36	32	15	1	1034
Płeć	Mężczyźni	13	34	33	20	1	488
	Kobiety	19	38	31	12	0	546
Wiek	18-24 lata	13	37	37	13		107
	25-34	6	34	34	25	1	196
	35-44	18	40	30	11		187
	45-54	16	42	25	16	1	152
	55-64	21	35	31	13		183
	65 lat i więcej	22	30	33	13	2	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	22	41	27	9	1	411
	Miasto do 19 999	21	33	28	17		139
	20 000 - 99 999	11	36	38	15	2	219
	100 000 - 499 999	11	31	37	21	1	171
	500 000 i więcej mieszk.	5	25	37	32		93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	21	35	29	15	0	212
	Zasadnicze zawodowe	22	38	27	12	1	253
	Średnie	12	38	36	14	1	312
	Wyższe	12	32	35	21	0	257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	17	26	37	20	1	114
	Średni personel, technicy	10	46	27	16		32
	Pracownicy adm.-biurowi	8	35	37	20		71
	Pracownicy usług	12	31	28	29		46
	Robotnicy wykwalifikowani	12	39	34	13	1	117
	Robotnicy niewykwalifik.	15	51	18	12	3	41
	Rolnicy	20	32	33	13	2	56
	Pracujący na własny rach.	2	52	19	27		51
	Bezrobotni	11	43	34	11		50
	Emeryci	23	31	32	13	1	245
	Renciści	18	37	27	18		60
	Uczniowie i studenci	13	34	39	15		71
	Gospodynie domowe i inni	24	42	29	5		80
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	27	41	26	6		118
	Od 650 zł do 999 zł	21	35	29	13	2	159
	Od 1000 zł do 1399 zł	14	43	28	15	0	161
	Od 1400 zł do 1999 zł	16	40	28	16	0	139
	2000 zł i więcej	8	29	40	23	0	192
Ocena własnych war. mater.	Złe	20	34	35	11		84
	Średnie	18	36	31	14	0	429
	Dobre	14	36	32	17	1	521
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	33	36	16	13	1	49
	Raz w tygodniu	25	45	23	7	1	473
	1-2 razy w miesiącu	14	39	38	9		166
	Kilka razy w roku	5	27	45	23		221
	W ogóle nie uczestniczy		14	37	46	3	124
Czy uważa Pan(i) siebie za osobę:	głęboko wierzącą	40	34	13	11	2	70
	wierzącą	16	39	32	13	1	884
	raczej niewierzącą		6	48	46		43
	całkowicie niewierzącą			35	65		26
Poglądy polityczne	Lewica	9	25	40	26	1	157
	Centrum	12	35	36	16	1	256
	Prawica	23	42	25	9	0	318
	Trudno powiedzieć	16	35	31	16	1	302